

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP. 020.316.7.2022

Data wpływu 09.12.2022

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

WPL. 365.2021.PD DL. 65

Warszawa, 25 listopada 2022 r.

Do druku nr 2798

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFA MS

L.dz. DS. 175.645.2022

Data wpływu 8.12.2022

Szanowny Panie Dariusz

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w związku ze skierowaniem do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej rządowego projektu ustawy o fundacji rodzinnej², proszę przyjąć poniższą opinię.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców³ przyjmuje z aprobatą informację o podjęciu dalszych prac legislacyjnych nad projektem ustawy mającej na celu umożliwienie zakładania fundacji rodzinnych polskim przedsiębiorcom. Należy wyrazić nadzieję, że projektowane rozwiązania przyczynią się do rozwoju firm rodzinnych w Polsce, w tym także mniejszych firm należących do sektora MŚP.

Zdaniem Rzecznika MŚP zaproponowane rozwiązania należy co do zasady ocenić pozytywnie, niemniej jednak warto rozważyć doprecyzowanie kilku kwestii w celu zapewnienia należytej realizacji celów przyświecających projektowanej ustawie.

Mając na uwadze, że zaproponowany w projektowanej ustawie model opodatkowania fundacji rodzinnej ma realizować postulat neutralności podatkowej, Rzecznik MŚP wnosi o rozważenie uzupełnienia projektowanych zmian w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych⁴ o zapis wskazujący w sposób jednoznaczny, że wniesienie

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648.

² Dalej: „projektowana ustawa”.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

⁴ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.

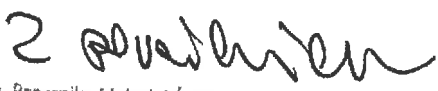
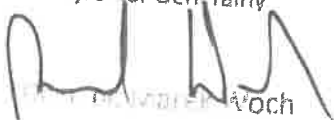

przez fundatora mienia na pokrycie funduszu założycielskiego nie stanowi odpłatnego zbycia w rozumieniu tej ustawy. Pozwoli to uniknąć ewentualnych wątpliwości co do opodatkowania takiego przesunięcia majątkowego.

Uwagi wymaga ponadto kwestia możliwości opodatkowania tzw. estońskim CIT spółki, której udziałowcem, akcjonariuszem lub wspólnikiem jest fundator lub beneficjent fundacji rodzinnej. Brak takiej możliwości będzie stanowił dość istotną nieuzasadnioną barierę dla rozwoju firm rodzinnych korzystających obecnie z estońskiego CIT, w związku z czym Rzecznik MŚP wnosi o wprowadzenie do projektowanej ustawy rozwiązań pozwalających na dalsze korzystanie z dobrodziejstw tego systemu opodatkowania osobom, które zyskają status fundatora lub beneficjenta fundacji rodzinnej. Na marginesie warto w tym miejscu zwrócić uwagę na ryzyko naruszenia interesów osób trzecich w wyniku jednostronnego działania fundatora, np. pogorszenia sytuacji pozostałych wspólników spółki w przypadku przyznania innemu wspólnikowi statusu beneficjenta fundacji rodzinnej.

Jednocześnie przekazuję w załączeniu uwagi do projektu ustawy otrzymane w związku z konsultacjami projektowanej ustawy w ramach działającej przy Rzeczniku MŚP Rady Przedsiębiorców.

Wnoszę o rozważenie powyższych spostrzeżeń i postulatów w toku dalszych prac nad projektowaną ustawą.

Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
Dyrektor Generalny

Z. Powalski

Załączniki:

- skierowane do Rzecznika MŚP pismo z 14 listopada 2022 r. zawierające uwagi do projektu ustawy o fundacji rodzinnej.

Warszawa, 14 listopada 2022 r.

Szanowny Pan

Adam Abramowicz

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

ul. Wilcza 46

00-679 Warszawa

rada.przedsiębiorcow@rzecznikmsp.gov.pl

Dotyczy: konsultacji - projekt ustawy o fundacji rodzinnej (numer z wykazu: UD172)

Uprzejmie dziękujemy za zaproszenie do wzięcia udziału w konsultacjach projektu ustawy o fundacji rodzinnej.

W niniejszym piśmie przekazujemy uwagi, komentarze, propozycje zmian do projektu ustawy o fundacji rodzinnej, jednocześnie deklarując dalszy udział w pracach konsultacyjnych.

Liczymy, że wspólny głos przedsiębiorców oraz praktyków prawa, przyniesie wymierne rezultaty w obszarze stanowienia prawa usprawniającego procesy budowania wielopokoleniowych przedsiębiorstw rodzinnych w Polsce.

Z poważaniem,

Piotr Grabowski

Radca Prawny, wspólnik zarządzający

Komentarz do projektu ustawy z dnia 28.10.2022 r.:

- 1) **art. 30 ust. 2 pkt 1) i art. 30 ust. 3) powinien wymieniać także „pasierba, ojczyma, macochę”** - wtedy będzie to tożsame z uprawnionymi z art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn i uzasadnieniem do projektu odnoszącym się do „grupy zero”,
- 2) **w art. 13 ust. 2** mowa jest o upoważnieniu w statucie – czy już w pierwotnym statucie fundator może wskazać pełnomocnika do wykonywania swoich uprawnień? Co jeśli na początku fundator chce działać sam, a potrzeba ustanowienia pełnomocnika nastąpi później (choroba fundatora)? Czy upoważnienie może być pod warunkiem? W jaki sposób zweryfikować spełnienie się warunku? Skoro ustanowienie pełnomocnika ma nastąpić w statucie – a pierwotnie nie będzie on wskazany, fundator będzie musiał udać się do notariusza celem dokonania zmiany statutu.,
- 3) **w art. 22 ust. 3** wskazane jest usunięcie „w szczególności” (zarządzanie to nie nabywanie praw),
- 4) **w zmianach Kodeksu cywilnego dot. zachowku** jest mowa o funduszu założycielskim, a co z mieniem wnoszonym przez przyszłego spadkodawcę do fundacji nie przy zawiązywaniu fundacji, a na etapie jej funkcjonowania?, a więc innym mieniem wnoszonym przez fundatora do fundacji niestanowiącym funduszu założycielskiego? Idąc dalej czy nie należy wprowadzić wyraźnej definicji funduszu założycielskiego?
- 5) w projekcie ustawy przewidziano trzy typy występków, zdefiniowane w art. 126, zamieszczonym w **Rozdziale 13** pt. „Przepis karny”. Prawidłowa intytulacja rozdziału powinna brzmieć „Przepisy karne”, ponieważ art. 126 ma konstrukcję złożoną z trzech przepisów.,
- 6) **art. 126 ust.1** projektu - po zaimku „kto” należy dodać przecinek; przecinek powinien też oddzielać treść dyspozytywną przepisu od sankcji. Bardziej poprawne językowo byłoby również poprzedzenie zaimka „jej” przyimkiem „do”.,
- 7) **Art. 126 ust. 2** - wątpliwości budzi celowość objęcia zakazem karnym zachowań polegających na utrudnianiu lub udaremnianiu wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 85, a także zagrożenie karą równie surowe, jak za samo niewykonanie obowiązku przekazania informacji na żądanie organu Krajowej Administracji Skarbowej. Regułą jest uznawanie za przestępstwo utrudniania czy udaremniania czynności kontrolnych wykonywanych przez organ państwowy. Tak np. w art. 157 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 593, ze zm.), w której udaremnianie lub

utrudnianie czynności kontrolnych zostało zagrożone grzywną w zwykłym wymiarze, przewidzianym w art. 33 § 1 k.k., tj. od 10 do 540 stawek dziennych; każda stawka w kwocie od 10 do 2000 zł. Projektowany art. 126 ust. 2 wiąże się z ingerencją prawnokarną w zachowania podejmowane w sferze prywatnej, a przy tym niejako na przedpolu czynów, z art. 126 ust. 1. Sama taka ingerencja nie wydaje się zasadna ani konieczna. Nie przewidziano jej np. w przepisach karnych ww. ustawy o *przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*. Co do zagrożenia karą, nawet proste zestawienie ze sobą zachowań objętych normami karnymi w przepisach art. 126 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy prowadzi do wniosku, że te z art. 126 ust. 2 cechuje niższy stopień społecznej szkodliwości niż te z art. 126 ust. 1 (w szczególności „utrudnienie” nie musi się przełożyć na „niewykonanie obowiązku”).

Resumując, występki z art. 126 ust. 2 projektowanej ustawy powinien zostać wykreślony.

- 8) **art. 126 ust. 3** - po zaimku „kto” należy dodać przecinek; przecinek powinien też oddzielać treść dyspozytywną przepisu od sankcji. Bardziej poprawne językowo byłoby również poprzedzenie zaimka „jej” przyimkiem „do”. Nie sposób zrozumieć obostrzenia doleż granicy grzywny. W przepisach art. 80 k.k.s. dolna granica ustawowego zagrożenia karą grzywny jest zbieżna z minimum ustawowym. W art. 126 projektowanej ustawy również należy przyjąć taką zasadę, z uwagi na możliwość różnego charakteru naruszeń nakazów nałożonych przez art. 85 projektowanej ustawy. Tym bardziej, że w art. 80 § 4 k.k.s. przewidziano wykroczenie skarbowe tzw. wypadku mniejszej wagi, który odnosi się do każdego z przestępstw skarbowych zdefiniowanych w art. 80 § 1-3 k.k.s., zagrożone karą grzywny istotnie łagodniejszą niż te przestępstwa. W odniesieniu do występków z art. 126 projektowanej ustawy nie wprowadzono typu uprzywilejowanego wypadku mniejszej wagi, który pozwalałby za łagodniejsze karanie czynów drobniejszych, o niskiej społecznej szkodliwości.,
- 9) **uwagi odnośnie do uzasadnienia w zakresie przepisów karnych:** na aprobatę zasługuje rozbudowanie tej części uzasadnienia projektu, która dotyczy przepisów karnych. Nie satysfakcjonuje jednak lakoniczna uwaga odnośnie do nowododanego przepisu art. 126 ust. 3. Samo dodanie tego przepisu nie budzi zastrzeżeń, jednak sankcja jest istotnie surowsza niż ta przewidziana za czyn z art. 80 § 3 k.k.s., stanowiący – jak wynika z pozostałej części uzasadnienia dotyczącego przepisów karnych – punkt odniesienia dla projektodawcy, co nie zostało uzasadnione, a nie wydaje się właściwe.,

- 10) w art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych proponuje się usunięcie zaproponowanego w projekcie ust. 49 i 50, ponieważ w przypadku istnienia dwóch lub więcej fundatorów, każdorazowa wypłata świadczenia rodzic będzie obowiązkiem ich opodatkowania,
- 11) proponuje się dodanie w ustawie CIT w art. 28j ust. 1 po punkcie 4, punktu 4a treści: „Ograniczenie w zakresie posiadania praw majątkowych związanych z otrzymywaniem świadczenia jako założyciele (fundatorzy) lub beneficjenci fundacji nie dotyczy założycieli (fundatorów) i beneficjentów określonych w ustawie o fundacji rodzinnej z dnia .....” – przy braku takiego wyłączenia fundacja rodzinna, jak i jej fundator i beneficjent nie będą mogli być współnikami w spółkach korzystających z estońskiego CIT,
- 12) proponuje się dodanie w ustawie PIT w art. 21 pkt 157 podpunkt c ust. 1 następującej treści: „przychody powstałe w związku z likwidacją fundacji rodzinnej ulegają pomniejszeniu o koszty na nabycie mienia/udziałów niezaliczone wcześniej w żadnej formie do kosztów uzyskania przychodów”.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

